

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci

Təsdiq edirəm:
Tədris işləri üzrə direktor müavini:
_____Əyyubova İ.H

“ _____ ” Fevral 2020-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas:Xalq çalğı alətləri

Şöbə:Musiqi və Təsviri incəsənət

FBK:”Musiqi nəzəriyyəsi” və “xor dirijorluğu”

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı:Harmoniya

Proqram:16.04.2013-cü il tarixli 07 sayılı protokola əsasən Lənkəran Dövlət Humanitar kollecin Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu fənn biləşmə komissiyasında müzakirə edilmiş və bəyənilmişdir.

Kurs: III

Kodu: İPF-BO2

Tədris ili:(2019-2020 –ci tədris ili) semester: VI(yaz)

Tədris yükü: 60 saat

Tədris forması:Əyani

Tədris dili:Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4

Auditoriya N: 19

Saat : I gün 08³⁰-10⁰⁵, II gün 12¹⁰-13⁴⁵

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı: Abbasova Günay Natiq qızı

FBK–nın ünvanı:Lənkəran ş.,P.Təhməzov küç-si.Bina-3

Məsləhət günləri və saati: V gün 10¹⁵-11⁵⁰

E-mail ünvanı: gunayabbasova@g.mail

III.Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1.N.Bağırov”Harmoniya dərsləri”Bakı 1989

2.İ.Spasobin,İ.Dubovski,S.Yevseyev,B.Sokolov”Harmoniya dərsləri”M.,1984

3.B.Alekseyev”Harmoniya üzrə məsələlər”M.,1976.

4.L.Rudolf “Harmoniya üzrə çalışmaları”Bakı 1939.

IV.Fənnin təsviri və məqsədi:

Harmoniya fənni professional təhsil alan bütün musiqiçilərin musiqi əsərini düzgün qavranması üçün, yaratması üçün öyrənilir. Kursun məqsədi tələbələrə akkordlara harmoniya nəzəriyyəsində dördsəsli quruluşunu, onların ladda mənsub olduqları funksiya və əlaqə qanunlarını, istənilən hər hansı bir melodiyanı harmonizə edilmə üsulu, kadansların quruluş formulları, subdominant və dominant qrupuna aid akkordların alterasiya olunma qaydaları, major, minor sistemi müxtəlif üslublu modulyasiya və s. qaydaları öyrənməkdir. Sadə musiqi formalarının yaranması, melodiyanın inkişaf prinsipinin öyrənilməsi vacib amillərdən sayılır.

V.Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərsə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində tam üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestr ərzində fənnin tədrisinə ayrılan saatların hər buraxılan 10%-nə 1 bal çıxılır; Bütün fənlər üzrə semestr ərzində buraxılmış dərs saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (25 %-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahan sessiyasına buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sonradan onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VI. Qiymətləndirmə:

Tələbələrinin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar –laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə(məşğələ), 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə, 20 bal kollokviumlara görə.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal-tələbə keçmiş materialı dərindən tam başa düşür,cavabı dəqiq və hər tərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçmiş materialı tam başa düşür,cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal-tələbə keçmiş materialı başa düşür,lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.
- 6 bal-tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var,mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur,lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal-tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal-tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal-suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsindətopladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal-əla(A)

81- 90 bal-çox yaxşı(B)

71- 80 bal- yaxşı(C)

61- 70 bal-kafi(D)

51- 60 bal-qənaətbəxş(E)

51- baldan aşağı- qeyri-kafi(F)

VII. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Kollecın daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tətbiq görülecək.

VIII. Təqvim planı:

	Keçirilən mühazirə, seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saat (məşğələ)	Tarix
1	Mövzu №1. Harmoniya nədir? Akkordlar.Üçsəslilərin dördsəslilə quruluşu Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	4	
2	Mövzu №2 Akkordların melodik vəziyyəti.Akkordların sıx və gen düzülüş qaydası. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	4	
3	Mövzu №3. Akkordların gen düzülüş qaydası. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək.	4	

	Mənbə: [1-5]		
4	<p>Mövzu №4. Əsas üçsəslilərin harmonik və melodik birləşmə qaydası Üçsəslilərin yerdəyişmə üsulu Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]</p>	6	
5	<p>Mövzu №5. Üçsəslilərin yerdəyişmə üsulu. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]</p>	4	
6	<p>Mövzu №6. Üçsəslilərin birləşməsində tersiya tonunun sıçrayışı(tersiyalarla sıçrayış) Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]</p>	4	
7	<p>Mövzu №7. Cümlə.Kadanslar.Dövr(period) Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]</p>	4	
8	<p>Mövzu №8. Melodiyanın ladın əsas üçsəsliləri ilə (T,S,D)harmonizə edilmə qaydası Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]</p>	6	
9	<p>Mövzu №9. Basın əsas üçsəslilərlə harmonizə edilmə qaydası Plan: Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]</p>	6	
10	<p>Mövzu №10. Kadans kvartsekkord(K64) Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]</p>	2	
11	<p>Mövzu №11. Əsas üçsəslilərin sekkordları(T6,S6,D6)</p>	4	

	Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]		
12	Mövzu №12. Keçici və köməkçi kvartsektakkordlar Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	4	
13	Mövzu №13. D ₇ dönmələri və onun T-ya həlli. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	4	
14	Mövzu №14. D ₇ və dönmələrinin yerdəyişmə qaydası. Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
15	Mövzu №15 . Keçici D ₄₃ Plan: 1.Qaydaları öyrənmək. a)Ardıcılıqda qurmaq. b)Məsələdə həll etmək. c)Fortepiano üzərində tətbiq etmək. Mənbə: [1-5]	2	
	Cəmi	60	

IX. Fənn üzrə sərbəst işlərin adları:

1	Dominant septakkord
2	Keçici D ₄₃
3	Kadans kvartsektakkord(K ₆₄)
4	Basın əsas üçsəslilərlə harmonizə edilmə qaydası
5	Melodiyanın ladın əsas üçsəsliləri ilə (T,S,D)harmonizə edilmə qaydası
6	Cümlə.Kadanslar.Dövr(period)
7	Akkordların sıx və gen düzülüş qaydası.

X.İmtahan sualları:

1. Üçsəsilərin dördsəslə quruluşu.
2. Akkordların melodik vəziyyəti.
3. Akkordların sıx və gen düzülüş qaydası.
4. Üçsəsilərin yerdəyişmə üsulu.
5. Cümlə. Kadans. Dövr
6. Melodiyanın əsas üçsəsilələrlə harmonizə edilməsi.
7. Basın əsas üçsəsilələrlə harmonizə edilməsi.
8. K_{64}
9. D_7 və dönmələri.
10. D_7 və dönmələrinin T-ya həlli.
11. Ardıcılığı A- dur $T-D_{43}-T_6-S-D_2-T_6 - D_{43}-T$
12. Ardıcılığı e-moll $t_6-s-s_7- t_6-II_{65}-K_{64}-D_9-D_7-t$
13. Ardıcılığı As-dur $T-D_{43}-T_6-65-D_{43}-T-S_{64}-T$
14. Ardıcılığı g-moll $t-s_6-s -K_{64}-D_7-D_7-t$
15. Ardıcılığı D-dur $T-D_6-D_{65}-T-S_6- -K_{64}-D_7-T$

III. Akkordu T-ya çatdıraraq qurmaq:

- 16.**E -dur D_7 ; **17.** d-moll D_7 ; **18.**A-dur D_7 ;**19.** e-moll D_7 ; **20.**Es-dur D_{43} ;
21.d-moll D_2 ; **22.**G -dur D_7 ; **23.**f-moll D_{65} ; **24.**Es-dur S_6 ; **25.**g-moll S_3 ;
26.F-dur D_7 ; **27.** e-moll D_{65} ; **28.**A dur D_{43} **29.**g-moll- D_2 ; **30.** A dur- D_{65} ;

IV. Sekvensiya qurmaq:

V. Harmonik təhlil etmək:

I. Kollokvium sualları

1. Üçsəslilərin dördsəslilə quruluşu.
2. Akkordların melodik vəziyyəti.
3. Akkordların sıx və gen düzülüş qaydası.
4. Üçsəslilərin yerdəyişmə üsulu.
5. Cümlə. Kadans. Dövr
6. Melodiyanın əsas üçsəslilərlə harmonizə edilməsi.
7. Basın əsas üçsəslilərlə harmonizə edilməsi.
8. K_{64}
9. Akkordları təyin etmək:

10. Kollokvium sualları

Ardıcılıqları qurmaq:

1. Ardıcılığı qurmaq A- dur	T-D43-T6-S-D ₂ -T ₆ - D43-T
2. Ardıcılığı qurmaq e-moll	t6-s-s ₇ - t6-II65-K64-D9-D7-t
3. Ardıcılığı qurmaq As-dur	T-D43-T6-65-D43-T-S64-T
4. Ardıcılığı qurmaq g-moll	t-s6-s -K64-D7-D7 -t
5. Ardıcılığı qurmaq D-dur	T-D6-D65-T-S6- -K64-D7-T

Akkordları T-ya çatdırmaq

6. E -dur II₇ ;
7. d-moll D₇;
8. A-dur D₇;
9. e-moll D₇;

Akkordları təyin etmək

XI.Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonuna qədər Harmoniya kursundan müəyyən biliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdırlar. Harmoniyadan məsələ həll etmək vərdişlərinə yiyələnmişdirlər. Harmoniya fənnin tədrisi zamanı qoyulan tələblər aşağıdakı kimidir:

- Akkordların arasındakı əlaqənin tətbiq edilməsi.
- Melodiyanı harmonizə edilməsi.
- Akkord ardıcılıqlarının çalınması.
- Ayrı-ayrı akkordların T-ya çatdırılması.
- Sekvensiyaların çalınması.
- Ümumi musiqi mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi.
- Musiqi parçalarının harmonik təhlil edilməsi.

“Harmoniya” fənninin sillabusu “Xalq çalğı alətləri” ixtisasının tədris planı və Harmoniya fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu” FBK-da müzakirə edilərək bəyənilmişdir (6 fevral 2020 ci il. Protokol N 5)

Fənn müəllimi:
FBK sədri:

Abbasova G.N
Əliyeva Z.T.